

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR: I. N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Strălătatea: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d-a-una însinte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

SUMAR:

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ:

Tribunalul Ilfov s. I: Al. Parisianu, V. Dumitrescu, Dan și Moreno Albahari, Aron Behar și Rafail Bali, dați judecăței pentru fraudele de la Minist. de finance cu ocazia tragerilor la sorți a rentei Statului.

Donațiunile manuale sunt supuse la taxa de înregistrare? de d-l Ștefan Scriban.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

TRIBUNALUL ILFOV, Secția I C. C.

Audiența de la 19 Iunie 1903

Președinția D-lui D. A. MAVRODIN, Prim-Președinte

Al. Parisianu, V. Dumitrescu, Dan și Moreno Albahari, Aron Behar și Rafail Bali, dați în judecată pentru fraudele săvârșite la Minist. de finanțe cu ocazia tragerilor la sorți a rentei Statului.

Sentință corecțională No. 997

Conexare.—Când are loc în penal.—O afacere pendentă înaintea tribunalului și alta înaintea judecătorului de instrucțiune.—

Desistare.—Dacă tribunalul corecțional, sesizat de o afacere penală, se poate desista spre a o trimite din nou la judecătorul de instrucțiune spre a face un supliment de instrucțiune.—

Suspendare.—Materie penală.—Dacă tribunalul poate suspenda o afacere penală pentru că ar avea legătură cu o afacere ce este încă la judecătorul de instrucțiune.—

Parte civilă.—Dacă Statul român se poate constitui parte civilă în delictul de fals în acte publice comis de un funcționar al său prin neregulată tragere la sorți a titlurilor de rentă pentru amortisare.—

Fals în acte publice.—Elementele acestui delict.—Tragere neregulată la sorți a titlurilor de rentă destinate amortisării.—Dacă există fals și când prejudiciul este numai moral.—(Art. 124 Cod. penal).

Complicitate.—Fals în acte publice.—Tragere falsă la sorți a titlurilor de rentă ce au a fi amortizate.—Când există complicitate.—(Art. 40, 50 și 124 C. penal).

Înșelătorie.—Șantagiū.—Elemente.—Fals în acte publice.—Prejudiciū moral.—Tragere la sorți false a titlurilor de rentă ale Statului.—Prejudiciū moral pentru Stat.—Dacă Statul poate cere daune pentru acest prejudiciū de la autorii falsului și de la complicii.—Cuantumul acestor daune.—Cum se fixează.—Prejudiciū material pentru Stat.—Când există.—Când Statul poate cere despăgubiri pentru acest prejudiciū.—(Art. 998 C. civ.).

1) *În principiu conexarea are loc atunci când aceeași afacere se găsește pendentă înaintea a două diferite instanțe de același grad.*

Ast-fel, nu se poate conexa o afacere ce este trimisă deja înaintea tribunalului cu o afacere ce este încă pendentă înaintea judecătorului de instrucțiune, ori-care ar fi legătura dintre aceste două afaceri și independent de cesiunea de a se ști dacă afacerea de la instrucțiune se va rezolvi sau nu printr'o ordonanță de urmărire.

2) *Tribunalul corecțional odată sesizat de o afacere nu mai poate să se desisteze și să trimită afacerea din nou la judecătorul de instrucțiune spre a face un supliment de instrucțiune.*

Dacă însă în practica judecătorească s'a admis ca judecătorul de instrucțiune să facă cercetări într'o afacere pendentă înaintea tribunalului, aceasta nu se referă de cât la dreptul pe care tribunalul îl are ca printr'un judecător al secțiunei să se facă cercetări pentru ca tribunalul să aibă elemente suficiente în rezolvarea cesiunilor supuse judecății sale.

3) *Interesul unei bune administrații a justiției cerend ca afacerile cari sunt în stare de a fi judecate să se rezolve cât se poate mai repede, suspendarea unei afaceri penale trimisă în judecată tribunalului corecțional nu poate fi acordată pentru că ar avea legături cu o afacere ce se află încă pendentă la judecătorul de instrucțiune.*

4) *Statul român avend cel mai mare interes ca operațiunile ce servesc, prin tragere la sorți, la amortisarea titlurilor de rentă emise pentru acoperirea împrumuturilor ce a contractat, să se facă în modul cel mai regulat și corect, pentru că o neregularitate poate avea ca urmare pentru Stat însemnate daune, fie din punctul de vedere material, fie din punctul de vedere al atingerii creditului Statului, urmează că atunci când s'a comis neregularități de către funcționari cu tragerile la sorți și acești funcționari au fost dați judecății pentru aceste fapte, Statul român poate fi admis a figura în instanță ca parte civilă.*

5) *Elementele delictului de fals în acte publice, prevăzut și pedepsit de art. 124 din Codul penal, sunt următoarele: a) alterarea adevărului; b) intențiunea frauduloasă; c) prejudiciul său posibilitatea de prejudiciū, fie moral sau material; d) alterarea adevărului să fie făcută într'un act public scris; și e) autorul falsului să aibă calitatea de funcționar public.*

Ast-fel, se face culpabil de delictul de fals în acte publice, funcționarul însărcinat cu tragerea la sorți pentru amortisare a titlurilor de rentă emise de Stat, când alterează adevărul atât în procesele-verbale constatătoare de operațiunile tragerii sorțului declarand că s'a procedat la tragerea la sorți în mod sincer și regulat, pe când în realitate sorțul nu a fost de cât un simulacru de sorț prin prepararea urnei de mai înainte, alegend ruletele sau stampilându-le din nou ca să le facă să corespundă cu numerile titlurilor de rentă posedate de el sau de alții ce i le încredințau ca să fie amortisate, așa că rezultatul nu depindea de șansa ci de buna-voința funcționarului, cât și în tablourile în care scriea numerile eșite la sorți, trecend numerile titlurilor posedate de el sau de cei ce i le încredințau, de complicii săi, iar nu pe acelea pe care sorțul le-ar fi designat, așa că în definitiv să se treacă fapte neadeverate drept adevărate.

În acest cas, intențiunea frauduloasă este destul de dovedită intru cât, funcționarul, autorul falsului, știa că faptele făcute de densus sunt oprite de lege și că prin faptul său vatamă pe cei de al treilea, cauzand prejudiciū atât Statului român cât și detentorilor de rentă.

Prejudiciū cerut de delictul de fals putend fi sau moral sau material, tragerea la sorți neregulată a titlurilor de rentă destinate a fi amortisate, aduce Statului un prejudiciū atât moral cât și material: moral, căci atinge creditul și onoarea Statului; material, fiind-că Statul poate fi expus la o acțiune în daune din partea detentorilor de titluri de rentă; asemenea și detentorilor de rentă le aduce un prejudiciū căci dacă sorțul ar fi fost regulat, detentorii de rentă cărora le-ar fi eșit la sorți titlurile lor, ar fi câștigat prima de diferență între cursul zilei și valoarea nominală; ori, prin tragerea neregulată, când se scoate din urnă numai titlurile ce interesează pe funcționarul autor al falsului și pe complicii săi, se face imposibilă eșirea la sorți a titlurilor de rentă ale detentorilor.

Rezultatul tragerii sorțului trebuind, după lege, să fie constatat prin încheere de proces-verbal, adică într'un act scris, tre-

cerea în acest proces-verbal că s'a tras la sorți regulat, pe când în realitate nu era de cât un simulacru de sorți, alterarea adevărului este făcută într'un act scris.

În fine, funcționarul culpabil de această alterare a adevărului dacă era însărcinat cu efectuarea tragerii la sorți, actele încheiate de densus sunt acte publice de oare ce sunt făcute de un funcționar public în exercițiul funcțiunii sale.

De asemenea pentru ca alterarea adevărului să fie conținută într'un act scris, nu e nevoie ca actul incriminat să fie scris și subscris de autorul falșului, ci e suficient ca în actul incriminat adevărul să fie alterat de autorul falșului.

Ast-fel, când autorul falșului a dictat și trecut, în listele de tragere la sorți a titlurilor de rentă, numerile de rentă preparate mai din'nainte iar nu acelea ce sorțul ar fi desemnat, funcționarul ce a dictat este autorul acestui falș, de și nu el a scris și subscris aceste liste.

6) Cel ce se înțelege mai dinainte cu funcționarul însărcinat cu tragerea la sorți a titlurilor de rentă ce trebuiesc amortisate și-i remite titluri spre a fi amortisate, și funcționarul printr'un simulacru de sorți declară amortisate acele titluri, iar beneficiul rezultat îl împart împreună, este complice cu funcționarul la delictul de falș comis de acesta.

7) Cel ce, aflând că la Ministerul de finanțe, funcționarul însărcinat cu tragerea la sorți a titlurilor de rentă destinate amortisării, face o tragere neregulată în propriul său beneficiu sau în beneficiul complicilor săi, se duce și amenință cu denunțarea atât pe funcționar cât și pe complicii săi dacă nu'l fac și pe el părtaș la beneficiu, și reușește a participa și a se folosi de acele beneficii rezultate din trageri neregulate la sorți a titlurilor, comite delictul de înșelătorie (șantagiu) prevăzut și pedepsit de art. 334 al. II din C. pen.

De asemenea comite tot acest delict și când încercă, prin amenințări să stăcă bani și de la Ministerul de finanțe amenințând că dacă nu i se va da bani va aduce la cunoștința detenților de rentă tragerile neregulate ale titlurilor de rentă.

8) Atât doctrina cât și jurisprudența admit într'un mod aproape constant că principiul emis de art. 998 din Cod. civ. și are tot d'una aplicațiunea, indiferent de natura prejudiciului cauzat.

Prin urmare, în principiu, nu există nici un motiv de respingere a unei cereri de daune rezultând dintr'un prejudiciu moral.

Ast-fel, în principiu, Statul este în drept a cere daune de la autorii falșelor trageri la sorți a titlurilor de rentă destinate amortisării, și de la complicii lor, pentru că rezultă din această falșe tragere la sorți pentru Statul debitor o oare-care deconsiderare morală și această deconsiderare se produce cu toate că răspunderea faptului delictuos este personală făptuitorilor, și cu toate că moralmente Statul nu este responsabil de necinstea unora din agenții săi, totuși el suferă consecințele morale ale acestei incorectitudini.

În ceea-ce privește însă fixarea exactă în bani a quantumului acestui prejudiciu, ea este aproape imposibilă, dat fiind că natura prejudiciului moral este cu greu apreciabilă în bani, astfel că judecata este suverană apreciatoare în fixarea acestui quantum.

Iar în ceea-ce privește prejudiciul material al Statului, pentru că tribunalele să poată acorda despăgubiri pentru acest prejudiciu material, urmează să se stabilească existența acestui prejudiciu și bazele pe care s'ar putea acorda o reparațiune.

În speța tragerii neregulate a titlurilor de rentă, Statul român ar fi în drept a reclama despăgubiri de la autorii falșei trageri la sorți și de la complicii lor, atunci când detentorii de titluri de rentă intentând Statului acțiune ar fi renșit ca să câștige în potriva sa, sau când Statul ar dovedi că a plătit de bună voe detentorilor o sumă de bani.

Astăzi fiind la ordinea zilei judecarea acțiunii penale deschisă contra inculpaților: Al. Parisianu, Vasile Dumitrescu, Dan Albahari, Moreno Albahari, Aron Behar și Rafail Bali, prin ordonanța d-lui judecător de instrucție de pe lângă trib. Ilfov, cab. 3, sub No. 31,903, pentru faptul prevădută și penat de art. 124 comb. cu 40 C. p. în ce privește pe Parisianu, art. 124 comb. cu 51 și 40 Cod penal în ce privește pe Vasile Dumitrescu și Dan Albahari art. 124 comb. cu 49 și 50 Cod penal în ce privește pe Moreno Albahari, art. 124 comb. cu 51 și 334 al. III, comb. cu 40 Cod penal în ce privește pe Aron Behar, și art. 334 al. 3 comb. cu 40 Cod penal în ce privește pe Rafail Bali.

La apelul nominal s'a prezentat inculpații Al. Parisianu, asistat de d-l advocat Ion Th. Florescu, Vasile Dumitrescu, asistat de d-l advocat Tanoviceanu, Mitescu și Neagu, Dan

Albahari, asistat de d-l advocat C. Disescu, Gr. Duca, N. Vlădescu și Gr. Urlățeanu, Rafail Bali asistat de d-l advocat Em. Pantazi, A. I. Behar, asistat de d-l advocat Al. Ionescu și I. Th. Florescu, și Moreno Albahari, asistat de d-l advocat B. Cernea, partea civilă Ministerul de finanțe, reprezentat prin d-nii avocați Toma Stelian, C. Sterea, Al. Djuvara, Gh. Panu și Em. Porumbaru, precum și parte din martorii. Procedura fiind completă,

D-l advocat Ion Th. Florescu, în numele inculpatului Al. Parisianu, declară că acesta se retrage din instanță.

Apoi se da citire ordonanței, după care tribunalul din cauză că orele fiind înaintate, a dispus amânarea procesului în continuare pentru ziua de 23 Iunie corent. La această zi, s'a'u prezentat inculpații afară de inculpatul Parisianu, și după ce s'a invitat toți martorii de către d-l Prim-presedinte ca să părăsească sala ședinței, d-l advocat C. Disescu, din partea inculpatului Dan Albahari zice că, acest proces nu se poate judeca în mod legal, fără a se conexa cu o nouă afacere, care este pendinte la Instrucție, arătând d-sa că delictele sunt de două feluri: delict intenționale și delict ocazionale, și deci un delict ocaional e acela care e prelejit de un alt delict anterior, așa dar zice d-sa, că în rechisitoriul d-lui Prim-procuror se face aluzii la falșuri anterioare de când se pretind că ar fi comis inculpații de astăzi, lucru deja dovedit și nici o urmărire nu s'a făcut însă în această direcție;

Așa dar zice d-sa în această afacere, parchetul a deschis acțiune publică contra d-lui Pictorian, după cum chiar d-l Prim-procuror afirmă că s'a deschis acțiune publică pentru faptul ce i se impută «ca agent provocator», și din faptul deschiderii acțiunii publice contra lui Pictorian va trage conclusioni în sprijinul incidentului ce voese a'l desvolta. D sa, zice că, dacă în asemenea circumstanțe, când declarațiunii nu au fost consemnate, când se dovedește că procurorul general a dat ordin d-lui judecător de instrucție, instrucția nu este vișiată, nu este nulă? Este adevărat, arată d-sa, că în fapt, procurorul general și judele instructor lucrează mână în mână, dar aceasta nu poate fi dovedit și nu se poate invoca nulitatea instrucției;

D-l jude instructor era dator a consemna tot ce i se spunea în cabinetul său; chiar faptele prescise trebuia să le consemneze, căci el nu este judecător, și prescrierea se poate invoca numai înaintea instanțelor de fond;

Maî departe, zice d-sa, că fapta lui Pictorian o crede destul de conexă, căci se vorbește de dânsa și în rechisitoriul d-lui Prim-procuror și că față cu deschiderea acțiunii publice contra lui Pictorian, care s'a făcut culpabil de un delict anterior aceluia de care este sesizat tribunalul, cel mai nemerit lucru și legal chiar, ar fi să se retrimită la instrucție această afacere, căci conexitatea există la ambele delict. cu toate că nu există texte de lege ca să oblige pe tribunal a face aceasta, însă tribunalul poate aprecia. Conchide zicând că în cas când tribunalul nu găsește că conexitatea este loc de a se face, atunci să dispună ca afacerea Pictorian să se judece cu această afacere, fără a se mai face instrucție separat.

D-l avoc. Mitescu, pentru inculpatul Vasile Dumitrescu, se unește în totul cu cele zise de d-l Disescu, cerând conexarea afacerii cu cea de la instrucție.

D-l Prim-procuror C. Hamangiu, zice că d-l Disescu pare că ar avea dreptate și s'ar părea că se impune o conexare, și chiar poate anularea instrucției. Însă procedura penală este obligatorie, când ea nu admite amestecul procurorului general în instruirea unei afaceri. Căci judecătorul de instrucție trebuie să lucreze singur, iar nu sub ordinele cui-va, și deci pentru a se considera ca nulă o instrucție, din cauza unei asemenea afirmațiuni, se cere dovada acestui amestec al procurorului general, și prin urmare din dosar se constată că nu s'a găsit nimic, nici un ordin de al procurorului general, și nici o ordonanță de zi, din care să resulte amestecul procurorului general, și ca atare nulitatea instrucțiunii nu poate avea loc.

În privința conexării, d-sa zice că nu vede nici o legătură între procesul ce se judecă astăzi și falsul din 1901-1902,

de care este sesizat judele-instructor, și deci și această cerere de conexare trebuie a fi respinsă.

D-l avocat Gh. Panu, din partea Ministerului de finance, se unește cu concluziunile d-lui Prim-procuror și ceru respingerea incidentului ridicat de apărare.

De asemenea și d-l avocat Toma Stelian ceru respingerea incidentului.

D-l Tanoviceanu, din partea inculpatului Vasile Dumitrescu, pune concluziuni tot în sensul d-lui avocat Disescu, cerând anularea instrucțiunei.

Tribunalul,

Având în vedere cererea făcută de inculpați, prin apărătorii lor, de a se conexa afacerea cu cea de la instrucție, unde s'a deschis acțiune publică contra lui Pictorian, ca agent provocator, și care s'a făcut culpabil de un delict anterior aceleia care este astăzi pendinte înaintea acestui tribunal, și că instrucțiunea este nulă prin faptul că procurorul general ar fi dat ordin judecătorului de instrucție, a nu consemna declarațiunii ce s'a făcut de inculpați;

Având în vedere susținerile părților și concluziunile d-lui Prim-procuror;

Având în vedere că, în principiu, conexitatea are loc atunci când aceiași afacere se găsește pendinte înaintea a două diferite instanțe de același grad;

Că, întru cât, afacerea de care judecătorul de instrucție este sesizat, independent de cestiunea de a se ști dacă se va rezolvi sau nu printr'o ordonanță de urmărire, nu este trimisă în judecata tribunalului, față de principiul mai sus stabilit, cererea de conexitate urmează a fi înlăturată;

Având în vedere că se mai susține că întreaga instrucțiune este isbită de nulitate, pe motivul că toate actele sunt făcute sub controlul și ordinele directe ale procurorului general;

Având în vedere că pentru a se putea discuta temeinicia acestor mijloace invocate, urmează ca în prealabil să se dovedească că instrucțiunea s'a făcut în asemenea condițiuni;

Că nefăcându-se asemenea dovadă, tribunalul neputând pune seamă pe declarațiunii făcute în ziare, socotește ca nedovedite alegațiunile făcute;

Că față de această împrejurare, fără a se mai discuta în principiu, dacă o instrucțiune făcută sub ordinele procurorului general este isbită de nulitate, urmează a se înlătura și această obiecțiune.

In privința cererii făcute pentru a se face un supliment de instrucție:

Având în vedere că instrucțiunea pe care tribunalul se întemeiază este cea făcută în ședință publică, și bazat pe aceeași considerațiune, urmează a se vedea dacă suplimentul de instrucție poate fi încuviințat;

Având în vedere că pentru a se face prin judecătorul de instrucție acest supliment de instrucție, ar urma ca tribunalul să se desesiseze;

Având în vedere că nici un text de lege nu autorisă că o asemenea desesisare se poate face, și dacă printr'o practică judecătorească s'a admis ca judecătorul de instrucție să facă cercetări într'o afacere prezentată înaintea tribunalului, aceasta nu se referă de cât la dreptul pe care tribunalele le au, ca printr'un judecător al secțiunii să se facă cercetări, pentru ca tribunalele să aibă elemente suficiente în rezolvarea cestiunilor supuse judecăței sale;

Că în speță, nu poate fi vorba de o atare situațiune, și deci și această obiecțiune cată a fi înlăturată;

Pentru aceste motive, de acord cu concluziunile d-lui Prim-procuror, respinge incidentele ridicate de d-l C. Disescu apărătorul inculpatului Dan Albahari.

D-l avocat Tanoviceanu, din partea inculpatului V. Dumitrescu zice că s'ar putea sub formă că tribunalul să suspende pentru un timp foarte scurt procesul, până la terminarea afacerii de la instrucție, în care este implicat d-l Pictorian, și care afacere să se judece împreună cu cea de astăzi, căci

Pictorian este acusat după cum afirmă și d-l Prim-procuror, ca agent provocator, și deci el este chemat în această afacere și ca martor. Conchide și ceru suspendarea afacerii până când se va termina afacerea de la instrucție.

D-l Prim-procuror puse concluziuni pentru respingerea incidentului, precum asemenea și partea civilă;

Tribunalul,

Având în vedere că suspendarea în materie corecțională se încuviințează numai în trei cazuri: (*) că în speță cerându-se suspendarea pe motivul că o bună administrație a justiției cere ca această afacere să fie judecată de o dată cu aceia trimisă înaintea judecătorului de instrucție;

Având în vedere că este tocmai în interesul unei bune administrații a justiției, ca afacerile care sunt în stare a fi judecate să se rezolve cât se poate mai repede;

Că în afară de aceasta, neputându-se cunoaște ce sfârșit va avea afacerea de care judecătorul de instrucție este sesizat, suspendarea încuviințată în asemenea condițiuni ar rămâne fără efect practic;

Că nefiind, pe de altă parte, vre-un text de lege care să încuviințeze suspendarea judecării procesului de față, și din acest punct de vedere cererea de suspendare cată a fi respinsă;

Pentru aceste motive, de acord cu d-l Prim-procuror, respinge ca nefondată cererea făcută de d-l Tanoviceanu.

D-l avocat Mitescu pentru inculpatul V. Dumitrescu, zice că, voește a ști dacă Ministerul de finance, este admis ca parte civilă sau nu, spre a ști cum să facă apărarea.

Că ori-ce persoană care suferă un prejudiciu, se poate constitui parte civilă, dar prejudiciul trebuie să fie personal sau real, adică acel care se constituie parte civilă să fi suferit o pagubă reală sau eventuală, orî Statul a suferit vre-un prejudiciu? fiind-că falsul săvârșit de inculpați nu a putut fi prejudiciabil Statului, de oare-ce el trebuia să achite orî-cum aceste titluri, așa dar prejudiciului din această afacere sunt detentorii de titluri, și deci Statul n'a suferit nici un prejudiciu material, și nu crede că Statul ar putea să se constituie parte civilă, pentru a apăra pe detentorii de titluri.— Conchide și cere respingerea Statului de a se presenta ca parte civilă în acest proces.

D-l avocat C. Sterea pentru Ministerul de finance, zice că, dacă Statul n'a suferit o pagubă materială, el a suferit una morală, de oare-ce a plătit titluri scoase prin fraudă, însă Statul în legăturile sale financiare a suferit nu numai o daună morală, ci și una materială, căci Statul chiar în momentul de față a luat angajamentul față de Comisiunea de emisiuni a titlurilor de rentă, a despăgubi pe detentorii de titluri, de prejudiciul suferit, ast-fel ca nimeni să nu se potă plânge că a tras vre-o pagubă în urma unui contract încheiat, așa dar Statul are un prejudiciu material de un milion jumătate, aceasta după cum se stabilește de instrucțiunea urmată în această afacere, și deci, Statul se constituie parte civilă pentru suma de 1.500.000 lei.

După care, tribunalul, din cauză că orele fiind înaintate, a dispus continuarea procesului pentru ziua de 24 Iunie corent. La această zi s'a prezentat inculpații afară de inculpatul Parisianu D-l Prim-președinte a invitat pe toți martorii prezenți a părăsi sala ședinței, după care d-l avocat Al. Djuvara din partea Ministerului de finance, zice că Statul are dreptul și poate figura astăzi în instanță ca parte civilă, căci între Stat și detentorii de titluri de rentă a intervenit un contract prin care Statul se obligă a amortiza treptat acele titluri, însă inculpații prin manoperile lor frauduloase au adus pagube detentorilor de titluri cari au dreptul de a se plânge;

Asupra quantumului de despăgubiri, aceasta rămâne la aprecierea tribunalului. Așa dar, zice d-l avocat Djuvara, că Statul se constituie parte civilă și cere despăgubiri în același timp pentru prejudiciile suferite de el, de oare-ce el era detentor de titluri de rentă. Conchide și ceru respingerea incidentului ridicat de d-l avocat Mitescu;

(*) Credem că la copiat s'a scăpat a se prescrie enumerarea celor trei cazuri.

D-l avocat Urlățianu, din partea inculpatului Dan Albahari, zice că Statul nu poate figura în acest proces ca parte civilă, de oare-ce n'a suferit nici o pagubă reală și nici un prejudiciu în creditul Statului; Conchide și ceru admiterea incidentului ridicat de apărare.

D-l Prim-procuror C. Hamangiu, zice că, ori-ce acțiune publică dă loc la o acțiune penală, și la o acțiune în daune, și în acest cas Statul dacă n'ar avea daune materiale, are daune morale și s'a arătat de partea civilă și anume ce daune a suferit Statul, așa dar ori-cine se poate constitui parte civilă în ori-ce fază ar fi un proces, însă această cerere trebuie făcută înainte de închiderea desbaterilor. Conchide și ceru respingerea incidentului ridicat de apărare.

D-l avocat Em. Porumbu, arată că pretențiunile Statului sunt de 1.500.000 lei, și deci cere respingerea incidentului pentru aceleași motive arătate de d-l Djuvara.

Tribunalul,

Având în vedere incidentul ridicat de apărătorii inculpaților, prin care cer ca Statul român să nu fie admis a figura în instanță ca parte civilă, neavând interes;

Având în vedere că operațiunile despre efectuarea cărora sunt acuzați inculpații de astăzi, au fost săvârșite asupra numerilor titlurilor de rentă, emise de Statul român pentru acoperirea împrumuturilor ce a contractat;

Că Statul are cel mai mare interes ca operațiunile ce se săvârșesc cu această ocaziune să se petreacă în modul cel mai regulat, și că o neregularitate poate avea de urmare pentru Stat însemnate daune, fie din punctul de vedere material, fie din punctul de vedere al atingerii creditului Statului;

Că ast-fel fiind, incidentul ridicat urmează a se respinge ca nefondat.

Pentru aceste motive, de acord cu concluziunile d-lui Prim-procuror, respinge ca nefondat incidentul ridicat.

După care se procede la interogatoriul inculpaților Vasile Dumitrescu, Dan Albahari, Rafail Bali, Aron I. Behar și Moreno Albahari, care interogatorii s'a atașat la dosarul cauzei, iar după terminarea interogatorului inculpaților, tribunalul, în vedere că orele fiind înaintate, a dispus continuarea procesului pentru ziua de 26 Iunie cor. La această zi s'au prezentat inculpații, afară de inculpatul Al. Parisianu d-l Prim președinte a invitat pe toți martorii prezenți a părăsi sala de ședință, după care:

D-l avocat C. Disescu din partea inculpatului Dan Albahari, zice că, faptul ce se impută lui Dan Albahari este că a înlesnit facerea unui fals, însă va dovedi că nu Albahari este sufletul fraudei dovedită de justiție, și dacă va dovedi contrariul, atunci alta va fi vina ce se impută lui Albahari: prin urmare, pentru dovedirea acestui lucru cere a se constata că o mare parte din borderourile de tragere au fost distruse, rugând pe tribunal a se transporta la fața locului, adică la Ministerul de finanțe, spre a constata că s'au distrus borderouri, și că la ultima tragere s'a constatat că un titlu eșite la sorț, și căutându-se borderoul acestui titlu nu s'a găsit.

D-l Prim procuror zice, că în adevăr, s'a constatat că s'au distrus borderouri, dar nu crede că e loc a se face o descindere la fața locului, cerând respingerea incidentului.

Tribunalul,

Având în vedere cererea făcută de d-l avocat C. Disescu, ca tribunalul să se transporte la Ministerul de finanțe, spre a examina tobele cari au fost întrebuințate pentru săvârșirea operațiunilor tragerei la sorți și spre a constata că s'au distrus câte-va borderouri a titlurilor trase la sorț și rambursate;

Având în vedere că întru cât, pe de o parte, s'a explicat într'un mod foarte clar de inculpatul Vasile Dumitrescu, modul cum opera, iar pe de altă parte a trecut mai bine de un an de zile de când s'a efectuat ultimele operațiuni falsificate, ar fi zadarnic ca tribunalul să mai efectueze o descindere la fața locului;

Având în vedere că, în ceea-ce privește disparițiunea unor borderouri, această disparițiune este recunoscută de d-l Prim procuror, și că prin urmare este inutil a se ordona măsurii preparatorii pentru a dovedi un fapt care este constant și dovedit, din care părțile vor trage concluziuni necesare;

Pentru aceste motive, de acord cu d-l Prim procuror, respinge incidentul ridicat de d-l avocat C. Disescu, pentru inculpatul Dan Albahari;

După aceasta s'a dat cuvântul d-lui Prim procuror C. Hamangiu, spre a susține acuzația, d-lor avocați ai statului pentru susținerea cererii făcută de Stat, și d-lor avocați ai inculpaților prezenți pentru apărare;

Tribunalul,

Având în vedere rechizitoriul Ministerului public și ordonanța definitivă a d-lui Jude Instructor cab. III, prin care se deschide acțiune publică contra lui: 1) Alexandru Parisianu, pentru fals în acte publice, fiind-că a făcut să se amortizeze în mod fraudulos renta statului, falsificând procese-verbale constatatoare de tragerea la sorți a rentei, fapt prevăzut și pedepsit de art. 124 comb. cu 40 C. penal; 2) contra lui Vasile D-trescu, ca complice la falsul comis de Parisianu, fiind-că fără de ajutorul lui Parisianu, nu putea comite falsul, fapt prevăzut și pedepsit de art. 124 comb. cu 51 și 40 C. penal; 3) contra lui Dan Albahari, căci densus a procurat titlurile de rentă, ce erau destinate să fie considerate ca eșite la sorți, așa că dacă Parisianu și Dumitrescu nu ar fi avut aceste numere de rentă, falsurile nu s'ar fi comis, fapt prevăzut și pedepsit de art. 124 comb. cu 51 și 40 C. p.; 4) contra lui Moreno Albahari, fiind-că densus în lipsa fratelui său Dan, procura lui Vasile Dumitrescu, numerele titlurilor ce se declaraș eșite la sorți în mod fraudulos, având știință că aceste numere de rentă au să fie amortisate în mod fraudulos, și să le procure un câștig, așa că faptul său constituie o complicitate la delictul de fals, prevăzut și pedepsit de art. 124, 49 și 50 C. p.; 5) contra lui Aron Behar, că și acesta a procurat lui Vasile Dumitrescu, numere de rentă spre a le amortisa în mod fraudulos, considerându-le ca eșite la sorți, așa că densus a procurat mijloacele ce a servit la comiterea falsului, fapt prevăzut și pedepsit de art. 124, 51 și 40 C. p.; 6) contra lui Aron Behar și Rafail Bali, pentru faptul că densus prin amenințări au reușit să ia banii de la Dan Albahari, și au încercat tot prin amenințări să stoarcă banii de la Ministerul de finanțe, prin casa de Bancă Disconto-Gesellschaft din Berlin și prin Sterling, Directorul Băncii Generale din București, fapt care constituie delictul prevăzut și pedepsit de art. 334, al. III combinat 40 C. penal;

Având în vedere că din instrucțiunea scrisă și orală făcută înaintea tribunalului, din actele din dosar, din interogatoriul luat inculpaților, cum și din depozițiunile martorilor se constată că inculpatul Alexandru Parisianu, român, în vârstă de 40 ani, funcționar public, fost director al Comptabilității statului, în scop de a câștiga banii, a făcut să se amortizeze în diferite rânduri, în mod fraudulos, titluri de rentă română, făcând un simulacru de tragere la sorți căci căuta dinainte în urnă ruletele corespunzătoare numerilor de rentă ce i se da de complicității săi, sau când nu avea timpul material de a le căuta, atunci falsifica ruletele, după cum se constată din depozițiunea martorului Ștefan Romanescu, și făcea să se treacă în listele de tragerea sorțului numerele de rentă de care se interesa, dresând procese verbale false constatatorii de operațiunile sorțului; cu modul acesta a făcut să se amortiseze renta pentru Dan Albahari, la tragerea de la 2 Decembrie 1899, trei titluri de rentă, la 20 Ianuarie, la 18 Martie 1900, 79 titluri; în Iunie 1900, s'a scos 30 titluri, în Iulie și Septembrie 1900 90 titluri, în Decembrie 31 titluri, în anul 1901 în diferite rânduri a scos 30 titluri, iar în

anul 1902 a scos 275 titluri, în total 322 (*) titluri la care s'a câștigat 811. 834 lei 10 bani, din care Parisianu 'și avea partea sa din câștig (a se vedea raportul expertului);

Având în vedere că Parisianu nu numai pentru Dan Albahari a amortisat în mod fraudulos, ci și pentru alții, cum e Eustațiu Măcărescu, fost sub director la Banca Agricolă, care în diferite rânduri a cumpărat titluri de rentă de la bancherul Mărgăritescu, și a dat numerile lui Parisianu și Dumitrescu, care în urmă le-a declarat eșite la sorți, fapt constatat din declarațiunea martorilor;

Asemenea operațiunii a mai făcut Parisianu și pentru comptul său propriu, pe numele diferitelor persoane cum: Maria Dumitriu. astă-zî soția sa, pe numele cumnatului său Petre Pârvolescu, Parisianu a mai cumpărat de la Mărgăritescu, Sindicul Barsei, titluri de rentă pe numele lui G. Dumitrescu, le-a amortisat în mod fraudulos, și valoarea lor a încasat-o pe numele Alexandrinei Dimitriu, soacra lui Parisianu, după cum se constată din borderourile operațiunilor;

Având în vedere că Parisianu, la amortisările frauduloase ce a făcut, s'a mai servit și de nume fictive, cum e numele de: Rusu, Dimitriu, Em. Petrescu. Asemenea Parisianu a mai declarat eșit la sorți titlul de rentă cu No. 22394, ce se afla deus la casa de Depunerii, de tatăl său G. Parisianu, pe care l'a ridicat inculpatul Parisianu, și a încasat valoarea lui, făcând borderoul pe numele T. Iulian, fără scirea și cunoștința lui Iulian, după cum s'a constatat prin însăși declarațiunea lui Iulian, făcută în instanță;

Considerând că elementele delictului de fals în acte publice, prevăzut și pedepsit de art. 124 C. p., sunt:

I. Alterarea adevărului;

II. Intențiunea frauduloasă;

III. Prejudiciul său posibilitatea de prejudiciu, fie moral sau material;

IV. Ca alterarea adevărului să fie făcută într'un act public scris;

V. Ca autorul să aibă calitatea de funcționar public.

Având în vedere că acestea fiind elementele delictului prevăzut de art. 124 C. p., și analizând faptele imputate inculpatului Alex. Parisianu, găsim că Parisianu a alterat adevărul, atât în procesele-verbale constatatoare de operațiunile tragerei sorțului, fiindcă declara că s'a procedat la tragerea la sorți în mod sincer, și regulat, pe când în realitate, după cum se constată, sorțul nu era de cât un simulacru de sorți, căci dânsul prepara urna dinainte, alegând ruletele sau stampilându-le din nou, ca să le facă să corespundă cu numerile de rentă ce 'i se da de Albahari și de cei-alții, așa că rezultatul sorțului nu depindea de șansă, ci de buna-voință a lui Parisianu. Asemenea și în tablourile în care se scria numerile eșite la sorți, Parisianu trecea numerile de titluri care se da de complicitii săi, iar nu acelea pe care sorțul le-ar fi designat, așa că făcea să se treacă fapte neadevărate, drepte adevărate;

Intențiunea frauduloasă, este destul de dovedită, fiind că Parisianu știa că faptele făcute de dânsul sunt prohibite de lege, și că prin faptul său, vătâma pe cei de al treilea, cauzând prejudicii atât Statului român, cât și detentorilor de rentă;

Prejudiciul: Având în vedere că prejudiciul cerut de delictul de fals poate să fie sau moral sau material;

Parisianu, prin tragerea la sorți, neregulată, a adus un prejudiciu Statului român, atât moral, cât și material: prejudiciul moral, căci a atins creditul și onoarea Statului; prejudiciul material, fiindcă poate să fie expus la o acțiune în daune din partea detentorilor de titluri de rentă, asemenea și detentorilor de rentă, le-a adus un prejudiciu, căci dacă sorțul ar fi fost regulat, detentorii de rentă cărora le-ar fi eșit la sorți titlurile

lor, ar fi câștigat prima de diferență între cursul zilei și valoarea nominală. Ori, Parisianu făcând să iasă la sorți numai titlurile de care se interesa, făcea imposibilă eșirea la sorți a titularilor de rentă ale detentorilor.

Ca alterarea adevărului să fie conținută într'un act scris:

Considerând că după lege, rezultatul tragerei sorțului trebuie constatat în procesele-verbale care se dresa sau la fie-care tragere la sorți, și în care se trecea de Parisianu, că s'a tras la sorți regulat, pe câtă vreme în realitate nu era de cât un simulacru de sorți, așa că procesele-verbale constata într'ensele fapte neadevărate, fiind alterat adevărul, chiar în actele dresate de dânsul;

Să aibă calitatea de funcționar public:

Considerând că Parisianu în timpul operațiunii tragerei sorțului, era sub-director și în urmă director al serviciului datoriei publice, și în această calitate lucra în urma delegațiunii date, așa că actele făcute de dânsul era acte publice, de oare-ce erau făcute de un funcționar public, în exercitiul funcțiunii sale;

Ast-fel fiind, faptele constatate în sarcina inculpatului Alexandru Parisianu, întrunesc toate elementele cerute de art. 124 C. penal, a cărui aplicare urmează a se face; și fiindcă Parisianu în reiterate rânduri a falsificat aceste trageri la sorți, urmează a 'i se face și aplicația art. 40 C. pen.

În ce privește pe inculpatul Vasile Dumitrescu:

Considerând că faptele constatate în sarcina lui Vasile Dumitrescu, după cum se dovedește din depozițiunile martorilor, din corespondența sa, cu Dan și Moreno Albahari, și chiar din propria sa mărturisire sunt: că dânsul trăgea la sorți în mod fraudulos făcând un simulacru de sorți în modul următor: Vasile Dumitrescu, primea de la Alex. Parisianu, de la Dan Albahari, Moreno Albahari, de la Behar, numerile de rentă înaintea tragerei sorțului, dânsul deschidea urna, căuta în urnă ruletele corespunzătoare cu numerile de rentă ce 'i se procura, iar în cas că nu avea timpul ca să le găsească, atunci stampila alte rulete, le pune într'un plic, le băga sau nu în urnă, și la ziua tragerei sorțului, scotea din plic ruletele, le citea numerile, care se treceau pe listele (tablourile) de tragerea sorțului, și din beneficiul ce lua complicitii săi din această amortisare frauduloasă 'i se da și lui partea sa, după cum se constată din registrele lui Albahari, și din propria sa mărturisire. Parchetul a calificat aceste fapte de complicitate. Analizând însă faptele ast-fel cum s'a dovedit înaintea tribunalului, rezultă că, Vasile Dumitrescu, este și dânsul autorul falsului, căci faptele sale întrunesc toate elementele falsului prevăzut de art. 124 C. penal;

Considerând că alterarea adevărului rezultă din faptul că V. Dumitrescu trăgând sorțul, nu a lăsat ca soarta să decidă rezultatul sorțului, ci a făcut un simulacru de sorți, preparând mai dinainte ruletele, sau făcând altele pentru interesul causei sale; așa că, dânsul când considera numerile ca eșite la sorți, era un neadevăr, cea-ce făcea să treacă drept adevăr, ast-fel fiind adevărul a fost alterat.

Că alterarea adevărului să fie conținut într'un act scris:

Considerând că nu e nevoie ca actul incriminat să fie scris sau subscris de autorul falsului, ci e suficient ca în actul incriminat, adevărul să fie alterat de autorul falsului, cum sunt în specie listele (tablourile) de tragerea sorțului, care de și nu sunt semnate de Dumitrescu, dar dânsul este care a dictat și a trecut în liste, numerile de rentă, preparate mai dinainte, iar nu acelea ce sorțul ar fi desemnat, așa că alterarea adevărului conținută în aceste liste, a fost făcută de V. Dumitrescu;

Considerând că intențiunea frauduloasă rezultă din faptul că V. Dumitrescu 'și-a procurat beneficiu de la complicitii săi, știind că actele care le face sunt prohibite de lege, și că aducea prejudiciu altor persoane;

Considerând că Vasile Dumitrescu, amortizând titlu-

(*) Adunate, dau 538 iar nu 322 cât se prevede în sentință.

riile de rentă în mod fraudulos prin simulacrul sorțului a suprimat în parte șansa detentorilor de rentă de a li se amortisa titlurile lor, și ca consecință 'i priva de diferența ce ar fi luat de la Minister în cas când titlurile lor ar fi eșit la sorț, dacă sorțul ar fi fost regulat, afară de detentori, a adus prejudiciu și Statului român, căci 'i-a atins creditul și l'a expus la o acțiune în daune din partea detentorilor de rentă ;

Considerând că Vasile Dumitrescu a comis acest fapt în calitate de funcționar public, de oare-ce dânsul era șef de birou în serviciul datorieî publice și în această calitate, avea delegația de a efectua tragerea la sorț a rentei ;

Ast-fel fiind, faptele comise de inculpatul Vasile Dumitrescu întrunesc elementele delictului de fals în acte publice, prevăduț și pedepsit de art. 124 Cod penal, trebuie dar considerat Vasile Dumitrescu ca autor principal al falsului, iar nu ca complice, și prin urmare, urmează a'î se face aplicarea art. 124 Cod penal; și cum inculpatul Vasile Dumitrescu a operat la tragere la sorț fraudulos în mai multe rânduri, după cum se constată din actele din dosar, urmează a'î se aplica și art. 40 Cod penal.

In ce privește pe inculpatul Dan Albahari :

Considerând că faptele constatate în sarcina lui Dan Albahari, după cum se dovedește din propria sa mărturisire, din depozițiunile martorilor, din corespondența și registrele sale, sunt : că dânsul fiind înțeles mai dinainte cu inculpatul Vasile Dumitrescu 'i trimetea numerile de rentă ce voia să se amortizeze; Dumitrescu le amortisa în mod fraudulos printr'un simulacru de sorț, și în urma acestei amortisări frauduloase, Dan Albahari încasa banii de la Ministerul de finanțe, iar beneficiul 'l împărțea cu Dumitrescu și Parisianu ;

Aceste operațiuni le-a făcut Dan Albahari cu începere de la 1899 și până la 1902, Septembrie, în care interval a realizat un câștig ilegal de 811.000 lei brut, după cum se vede în raportul expertului, din care bani, bine înțeles a dat lui Dumitrescu și Parisianu, partea cuvenită. Acest fapt al lui Dan Albahari, constituie o cooperațiune la săvârșirea delictului de fals în acte publice, comis de Parisianu și Dumitrescu, fiind-că dânsul comunicând lui Parisianu și Dumitrescu numerile de rentă *cu știință* că servea la amortisarea frauduloasă, a procurat mijloacele care servea la comiterea falsului, ast-fel fiind complice la fals, urmează a se face contra lui Dan Albahari, aplicația art. 124, comb. cu 50 al. 1; și cum Dan Albahari a repetat mai de multe ori aceste fapte, urmează a se face și aplicațiunea art. art. 40 C. penal.

In cea ce privește pe inculpatul Moreno Albahari :

Considerând că din mărturisirea lui Vasile Dumitrescu, din registre și din corespondența lui Moreno Albahari, se constată : că Moreno Albahari în lipsa fratelui său Dan, procura inculpatului V. Dumitrescu, numere de rentă, *cu știință* că vor fi amortisate de V. Dumitrescu în mod fraudulos, și după urma căruia a realizat un beneficiu de 32000 lei în anul 1900 și iarăși 32000 lei în anul 1902;

Faptul său constituie delictul de complicitate, fiind-că procura lui V. Dumitrescu mijloacele de a comite falsul, urmează dar a'î se aplica art. 124 comb. cu 50 al. 1 și 40 Cod penal.

In ceea-ce privește pe inculpatul Aron Behar :

Considerând că din instrucția urmată și din mărturisirea inculpatului însuși se constată că : Aron Behar procura lui Vasile Dumitrescu numerile de rentă *cu știință* că vor fi amortisate în mod fraudulos și câștigul să'l împartă ;

Considerând că deși se susține de inculpat că această operațiune o făcea în numele casei Aftalion, cea-ce însă nu a putut dovedi, totuși responsabilitatea sa, nu se micșorează întru nimic, de oare-ce inculpatul procura cu știință lui Dumitrescu aceste numere, spre a

se servi de dânsule în comiterea falsului, fapta sa constituie deci o complicitate fără de care delictul nu se putea comite, pentru care urmează dar a'î se face aplicația art. 124 comb. cu 50 al. II C. penal ;

Având în vedere că contra lui Aron Behar și Rafael Bali este deschisă acțiune publică pentru faptul prevăduț și pedepsit de art. 334, al III, Cod penal ;

Considerând că din instrucția urmată, din mărturisirile inculpaților și din actele aflate la dosar se constată că Aron Behar și Rafael Balli au amenințat pe Dan Albahari, ca să le dea o parte din beneficiul ce dânsul realizase în urma operațiunilor frauduloase ce se făceau la Ministerul de finanțe cu ocazia tragerei la sorți a rentei, că în cas contrariu 'l vor denunța. În urma acestei amenințări, Dan Albahari a convenit a face o convențiune cu Aron Behar și Rafael Bali, recunoscând acestor doi din urmă 20% din beneficiul ce va realiza Dan Albahari ;

Considerând că din depozițiunea lui Max Sterling, directorul Băncei generale din București, se mai constată : că prevenitul Aron Behar a încercat prin amenințări să stoarcă bani și de la Ministerul de finanțe, cerând prin intermediul lui Sterling 500 0'0 mărci de la Statul român, amenințând că dacă nu va da această sumă, vor face demersuri la Berlin pe lângă Covo și Liebling spre a aduce la cunoștință detentorilor de rentă, faptele petrecute la Ministerul de finanțe tocmai în timpul când se trata la Berlin conversiunea de 175.000.000 lei. Aceste fapte constituind elementele delictului prevăduț și pedepsit de art. 334 al. II Cod. penal urmează dar a se face aplicațiunea acestui art. contra lui Rafael Bali și Aron Behar, făcând în acelaș timp și aplicațiunea art. 40 Cod pen. contra lui Aron Behar ;

Considerând însă că tribunalul apreciind că în favoarea inculpaților Vasile Dumitrescu, Dan Albahari, Moreno Albahari și Aron Behar, militează circumstanțe ușurătoare, face și aplicațiunea art. 60 Cod penal ;

In ceea-ce privește cererea de despăgubiri civile formulată de Statul român în potriiva inculpaților :

Având în vedere dispozițiunile art. 3 Pr. pen. ;

Având în vedere că Statul român cere ca inculpații să fie obligați ca să 'i plătească suma de un milion cinci sute mii lei daune pentru prejudiciul moral și material ce 'i-au pricinuit ;

Considerând în ceea ce privește prejudiciul moral, că doctrina și jurisprudența admit într'un mod aproape constant că principiul emis de art. 998 Cod. civ. își are în tot-d'auna aplicațiune, indiferent de natura prejudiciului cauzat ;

Considerând, că prin urmare, în principiu, nu există nici un motiv de respingere a unei cereri de daune, rezultând dintr'un prejudiciu moral ;

Având în vedere că atunci când un debitor, contractând un împrumut, stabilește anume condițiuni și modalități, relativ la achitarea acestui împrumut, și când se constată în urmă că modalitățile stipulate nu se execută într'un mod strict și normal, este cert că, independent de cesțiunea civilă a nerespectării condițiunilor contractului, rezultă din acest fapt pentru debitor care nu 'și-a ținut angajamentul, oare-care desconsiderare morală ;

Că această desconsiderare este mai considerabilă atunci când debitorul este, nu un simplu particular și o uniune de particulari întruniți sub forma unui Stat ;

Considerând că o asemenea desconsiderare se produce cu toate că răspunderea faptului delictuos este personală a făptuitorilor, pentru că ea este o cesțiune de impresiune, iar nu de raționament, și cu toate că moralmente Statul nu este responsabil de necinstea unora din agenții săi, totuși el suferă consecințele morale ale acestei incorectitudinî ;

Având în vedere că în cazul de față, faptul că nu se trăgeau la sorț numerile titlurilor de rentă emise de Statul român, după cum era angajamentul luat, a atras

o desconsiderare asupra Statului, care prin urmare a suferit un prejudiciu moral. Ori, cei cari s'au făcut culpabili de acest fapt sunt inculpații: Parisianu și Dumitrescu, cu asistența inculpaților Dan Albahari Moreno Albahari și Aron Behar. — Deci ei urmează a fi obligați în principiu, după cum s'a arătat mai sus, ca să repare prejudiciul cauzat;

Considerând că în cea-ce privește fixarea exactă în bani a quantumului acestui prejudiciu, ea este aproape imposibilă, dat fiind că natura prejudiciului este cu greu apreciabilă în bani;

Că mai ales, în cazul de față, este vorba de desconsiderare, aruncată asupra unui Stat, un quantum ori-cât de ridicat ar fi, poate încă fi insuficient;

Intr'un asemenea cas, singurul criteriu este aprecierea aproximativă a instanțelor judecătorești;

Având în vedere că în cazul de față, tribunalul în aprecierea sa găsește că o sumă de 500000 lei ar putea până la un punct oare-care să fie considerată ca echivalentul aproximativ al prejudiciului cauzat;

Având în vedere în cea-ce privește prejudiciul material, că în acest cas, aprecierea instanțelor judecătorești, nu mai joacă de cât un rol foarte neînsemnat, întru cât prejudiciul material poate fi calculat și stabilit într'un mod cu totul exact și matematic;

Considerând că pentru ca tribunalele să poată acorda despăgubiri pentru un prejudiciu material, urmează a se stabili existența acestui prejudiciu și bazele pe care s'ar putea acorda o reparațiune;

Având în vedere că partea civilă susține că a suferit un prejudiciu material, pentru că, din cauza operațiilor incorecte ale inculpaților nu a putut efectua în Ianuarie 1903, în condițiunile favorabile pe care le justifică starea financiară a țării în acel moment, conversiunea împrumutului de 175000000, contractat în 1899;

Având în vedere că este imposibil a se acorda despăgubiri materiale pe această bază, chiar admitându-se această ipoteză ca constantă, întru cât nu s'a stabilit sau măcar arătat care ar fi fost condițiunile în care s'ar fi putut contracta împrumutul, pentru ca să i acorde ca despăgubiri diferența; cu alte cuvinte nu s'a prezentat tribunalului nici o bază, cel puțin ipotetică, din care să poată resulta o sumă certă;

Având în vedere că partea civilă mai cere ca să i se acorde despăgubiri civile, pentru că va fi obligată a plăti despăgubiri detentorilor de titluri lezați materialmente;

Considerând că din acest punct de vedere, Statul nu a suferit direct nici un prejudiciu, că detentorii ar putea eventual susține că au pierdut o șansă de câștig din cauza operațiilor sâvârșite de inculpați;

Având în vedere că Statul ar fi în drept să reclame despăgubiri de la inculpați numai atunci când detentorii de titluri intentându-i acțiune ar fi reușit ca să câștige în potrivă, sa sau când ar fi dovedit că le-a plătit vre-o sumă de bună-voie;

Considerând că întru cât o asemenea plată forțată sau benevolă din partea Statului nu a avut loc, el nu este în drept de o cam dată ca să reclame ceva de la inculpați.

Pentru aceste motive, redactate de d-l Prim-președinte D. A. Mavrodin, de acord cu concluziunile d-lui Prim procuror, condamnă pe Alexandru Parisianu să suferă 5 ani închisoare corecțională și să plătească 2000 lei amendă, cu aplicațiunea art. 124 comb. cu 40 Cod. penal;

Condamnă pe Vasile Dumitrescu să suferă 4 ani închisoare corecțională cu aplicațiunea art. 124 comb. cu 40 și 60 Cod penal;

Condamnă pe Dan Albahari să suferă 3 ani închisoare corecțională și să plătească 2000 lei amendă cu aplicațiunea art. 124, 50 al. I, 40 comb. cu 60 Cod penal;

Condamnă pe Moreno Albahari să suferă un an și

jumătate închisoare corecțională, cu aplicațiunea art. 124, 50 al. I, 40 comb. cu 60 Cod p.;

Condamnă pe Aron Behar să suferă 3 ani închisoare corecțională, cu aplic. art. 124, 50 al. I, 334 al. II, 40 și 60 Cod p.;

Condamnă pe Rafael Bali să suferă un an și 6 luni închisoare corecț. cu aplicațiunea art. 334 al. II Cod p.;

Obligă pe Al. Parisianu, V. Dumitrescu, Dan Albahari, Moreno Albahari și Aron Behar să plătească în mod solidar Statului român suma de 500 mii lei daune morale;

Respinge ca prematură cererea de daune materiale.

(s) D. A. Mavrodin, N. G. Schina, M. Balș.

p. grefier (s) G. Kiropol

N.B. Această afacere fiind a se judeca peste câte-va zile la Curtea de apel, secția I București, publicăm această sentință fără nici o observație din partea noastră, rămânând ca după ce Curtea 'și va spune cuvântul său, să publicăm decizia sa cu'n studiu complet asupra materiei. (N.R.)

Donațiunile manuale sunt supuse la taxa de înregistrare ?

În numărul 41 al acestei reviste, din a. c., s'au publicat concluziunile luate de d. procuror general Schina la Inalta Curte de casație, care ajunge la soluțiunea că donațiunile manuale trebuie să fie supuse la taxa de înregistrare, cum și decisiunea No. 6/903, dată în secțiuni-unite, care consacra soluțiunea contrară.

Fiind-că această chestiune vine pentru prima oară în jurisprudență, țin să comunic părerea susținută de mine în teza mea de licență ⁽¹⁾ care tratează tocmai despre donațiunile manuale și unde ajung la aceeași soluțiune la care s'a oprit suprema Curte în secțiuni-unite.

Reproduc, prin urmare, partea privitoare la această chestiune :

În Franca este legea din 1850 care, în art. 6, se exprimă ast-fel: «Les actes renfermant soit la déclaration pour le donataire ou ses représentants, soit la reconnaissance judiciaire d'un don manuel, seront sujets au droit de donation».

În ce privește legislațiunea noastră, nici un text nu pomenește de daruri manuale, în cât siliți suntem să spunem că acest gen de liberalități scapă de sub or ce taxă de mutațiune a proprietății, și chestiunea, credem noi, nici nu poate suferi discuțiune, în fața legii noastre.

În adevăr, art. 1 din legea din 1881 asupra timbrului și înregistrării are următorul coprins: «Toate actele judecătorești și civile în genere precum și convențiile, contractele, mutațiunile de

(1) Donațiuni manuale și tradiția în dreptul roman și român, Iași, 1895.

proprietăți și altele, sunt supuse la un impozit numit «taxă de timbru și înregistrare», care se va percepe în modul și după distincțiunile arătate de legea de față».

Și art. 2: «Taxele de timbru se percep prin mărci cari se aplică pe *hârtia* pe care se scriu actele supuse taxei timbrului».

În fața acestui articol, or-ce discuțiune e închisă. Dacă după art. 1 expresiunile: «convențiile, contractele, mutațiunile de proprietăți și altele», s'ar părea că cuprind toate înstrăinările, deci și darurile manuale; modul cum înțelege legiuitorul să aplice taxele, face să se vadă lămurit că numai *actele scrise* ce cuprind înstrăinări vor fi supuse la taxa timbrului. La donațiunile manuale însă, neintervenind nici un act scris, ele scapă de sub legea fiscală.

Donațiunile manuale făcute stabilimentelor publice de binefacere sau instituțiilor din țară, sunt scutite de or-ice taxă. În această privință avem art. 34 modificat prin legea din 21 Martie 1886. Același lucru e și cu liberalitățile făcute județelor, comunelor în scop de bine-facere sau instrucțiune. Legea din 1 Ianuarie 1888 spune, în adevăr: «Sunt asemenea scutite de or ce taxă de înregistrare donațiunile, legatele sau or-ce fel de liberalități făcute județelor comunelor, cu destinație de bine-facere sau de instrucțiune».

Art. 34 din L. Timb. cuprinde următoarea dispozițiune: «Sunt supuse la următoarele taxe de înregistrare: succesiunile, *donațiunile de or-ce bunuri mobile* sau imobile»

S'ar părea dar că legiuitorul a voit să cuprindă și darurile manuale în acest articol. Din întreaga economie a legii, din modul cum legiuitorul a înțeles să aplice timbrul și să perceapă taxa înregistrării, rezultă lămurit că el a voit să se raporte la actele scrise cari constată fenomenele juridice de natură a strămuta proprietatea.

În toate părțile legea nu vorbește de cât de *acte*, adecă de înscrisuri, și ca probă că în acest înțeles trebuie luat cuvântul *act*, e art. 35 care ține: «Pentru *toate actele* pentru cari legea cere plata taxei timbrului și *înregistrării*, părțile vor plăti această taxă încă de la *formarea lor* . . .». Iar art. 36: «Autoritățile publice nu vor da nici un fel de curs *actelor* ce nu vor fi *timbrate* sau vor *presta* un timbru mai scăzut . . .»

Ultimul argument, în fine, de prisos de altmintrelea, pentru a dovedi că donațiunile manuale nu sunt supuse la nici o taxă, e art. 47, al. c din aceeași lege: «Pentru *donațiunile* între vii de *bunuri mobiliare* sau imobiliare, după *valoarea* sau *estimațiunea* ce părțile sunt datoare a declara prin *act*».

Când e vorba de mobile, legiuitorul se raportează la actul estimativ ce trebuie să însoțească ast-fel de liberalități, conform art. 827 C. civ., text privitor la *actele* cari cuprind o donațiune de mobile, cu toate că acest act nu se cere *ad solemnitate*, pentru că poate fi înlocuit prin echipolente, cum e un inventar. Se va putea chiar ca din cauza bunurilor cuprinse în donațiune, redactarea și anexiunea actului estimativ să fie imposibilă, cum ar fi cazul când donațiunea e privitoare la drepturi sigure și irevocabile în ele înșile, însă a căror întindere și emolument n'ar putea fi determinat de cât prin o lichidare judiciară, cum se poate întâmpla cu drepturile ce pot aparține donatarului în o succesiune deschisă, dar încă indivisă, în o comunitate disolvată, dar nu lichidată încă ⁽²⁾.

Transcriind aceste rânduri, constat cu plăcere că nu m'am înșelat asupra unei chestiuni ce a dat loc la atâtea discuțiuni, dar care va rămâne, credem, fixată așa după cum a rezolvit-o suprema Curte, soluțiune la care ne-am oprit și noi în 1895.

Ploiești, 2 Iunie 1903

Ștefan Scriban.

⁽²⁾ Colin, 61.

BIBLIOGRAFII

A apărut :

Reforma administrativă

(PLEVNA INTERNĂ)

DE

ANGHEL NICOLAU

Advocat, fost deputat, Călărași

Broșura e tipărită în Tip. „Eminescu”, București și conține 57 pagini.

A apărut :

ELEMENTE

DE

INSTRUCȚIE CIVICĂ, DREPT

și

ECONOMIE POLITICĂ

Lucrare după programa în vigoare pentru clasa IV secundară

DE

M. N. PACU

Doctor în drept, profesor, avocat

De vânzare la autor, în Galați. Prețul lei 2.50.

A apărut:

OBSERVATIUNI

asupra

Descrășterei Populației Românești

de

Constantin Langa

Fost primar și deputat al orașului Iași

(Iași, Tipografia Școlii Academice)

A apărut **vol. III** din **Codul civil Român**, de d-l profesor C. Nacu.

De vânzare la *Redacția acestui ziar*. Comandele se vor trimite pe adresa d-lui Codreanu.